

Uchwała Nr SO.12.4012.191.2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 25 kwietnia 2025 r.

w sprawie wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Poniec za 2024 rok wraz z informacją o stanie mienia jednostki i objaśnieniami.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony Zarządzeniem Nr 5/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 3 lutego 2025 r. w osobach:

Przewodniczący: Marcin Wydmuch
Członkowie: Małgorzata Lisowska
 Danuta Szczepańska

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r., poz. 7) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2024 r. poz. 1530 ze zm.), wyraża o przedłożonym przez Burmistrza Gminy Poniec sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Poniec za 2024 rok wraz z informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego i objaśnieniami

opinię pozytywną z uwagami jak w pkt III uzasadnienia.

UZASADNIENIE

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Poniec za rok 2024 wraz z informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego i objaśnieniami przedłożone tut. Izbie drogą elektroniczną w dniu 28 marca 2025 roku. Skład Orzekający przed wydaniem opinii zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2024 rok uchwaloną w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej wraz ze zmianami dokonanymi w ciągu roku budżetowego przez Radę i Burmistrza, uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2024–2043 (po zm.) oraz ze sprawozdaniami za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2024 roku, przedkładanymi Izbie.

I.

1. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową, stanowiącą objaśnienia do sprawozdania z wykonania budżetu oraz część tabelaryczną.
2. W części tabelarycznej przedstawiono plan i wykonanie dochodów i wydatków w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej.

3. W części opisowej przedstawiono realizację dochodów budżetowych, w tym: dochodów bieżących i majątkowych. Przy poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej zamieszczono objaśnienia dotyczące wykonanych dochodów i wydatków. W sprawozdaniu przedstawione zostały też informacje dotyczące przychodów i rozchodów budżetu.
4. W sprawozdaniu opisano zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp, dokonane w trakcie roku budżetowego, omówiono także stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich zapisanych w Wieloletniej Prognozie Finansowej.
5. Szczegółowość danych o uzyskanych dochodach i poniesionych wydatkach odpowiada szczegółowości uchwały budżetowej, a zatem spełniony został wymóg z art. 269 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.
6. Przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2024 r. zawiera dane wymagane przepisami art. 267 i 269 ustawy o finansach publicznych.

II.

1. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2024 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie, za wyjątkiem rozbieżności wykazanych w pkt. III uzasadnienia.
2. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet roku 2024 został wykonany z deficytem budżetu w wysokości 3.102.283,12 zł (przy planowanym deficycie w wysokości 2.954.576,43 zł), bowiem:

- dochody wykonano w wysokości 59.220.166,07 zł, tj. 96,60 % planu,
- wydatki wykonano w wysokości 62.322.449,19 zł, tj. 96,98 % planu.

Dochody bieżące wykonano w kwocie 43.782.124,27 zł i wydatki bieżące w kwocie 42.971.146,67 zł co spełnia wymóg z art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Przychody zrealizowano w kwocie 5.225.850,28 zł w tym z tytułu: wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych - 4.537.549,96 zł oraz niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych – 688.300,32 zł

W okresie sprawozdawczym spłacono raty z zaciągniętych pożyczek i kredytów w wysokości 1.346.000,00 zł. Dane te potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2024.

Ze sprawozdania Rb-Z kwartalnego sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2024 roku wynika, że zobowiązania Gminy z tytułu kredytów i pożyczek stanowią kwotę 9.253.241,55 zł.

Zadłużenie Gminy z tytułu kredytów i pożyczek na koniec 2024 r. stanowi 15,63% wykonanych dochodów.

III.

1. Analiza sprawozdania wykazała, że w ramach wydatków z budżetu Gminy (Dział 600, Rozdział 60014, §§ 6050 oraz 6370) finansowana była realizacja zadań inwestycyjnych na drogach powiatowych. Na stronie 11 Sprawozdania w opisie zrealizowanych wydatków „Drogi publiczne powiatowe” Burmistrz wskazał:

„Wydatki inwestycyjne:

- (...)
 - *Budowa wraz z przebudową dróg, chodników oraz parkingów na terenie Gminy Poniec (60014) kwota 5.421.881,41 zł. (Promesa BGK)*
 - *Przebudowa drogi powiatowej nr 4906P kwota 208.965,57 zł.”*

Nie określono na podstawie jakiego tytułu Gmina realizowała powyższe zadania.

2. W wyniku analizy przedłożonego sprawozdania Skład Orzekający stwierdził, wystąpienie następujących nieprawidłowości:
 - Na str. 12 przy omawianiu wydatków w dziale 710 „Działalność usługowa” rozdziale 71004 „Plany zagospodarowania przestrzennego” suma wykazanych wydatków wyniosła 99.501,14 zł, Natomiast suma wykonanych w rozdziale wydatków zgodnie z sprawozdaniem Rb-28S wyniosła 99.101,14 zł.
 - Na str. 19 przy omawianiu wydatków inwestycyjnych w dziale 801 „Oświata i wychowanie” wykazano zadanie pn. *„Budowa wraz z przebudową Szkoły Podstawowej im. gen. Stefana Grota Roweckiego w Żytowiecku kwota 3.534.136,93 w tym środki RFIL 25.351,84 zł. (zadanie w WPF)”* jednakże zadanie to zakończono w roku 2023 i nie było realizowane w 2024 roku.
 - Na str. 19-20 przy omawianiu wydatków w dziale 851 „Ochrona zdrowia” rozdziale 85154 „Przeciwdziałanie alkoholizmowi” suma wykazanych w sprawozdaniu wydatków wynosi 187.840,09 zł, natomiast sprawozdanie Rb-28S wykazuje w powyższym rozdziale wykonanie wydatków na poziomie 184.003,50 zł
 - Na str. 24 w tabeli dot. udzielonych przez Gminę dotacji na działalność stowarzyszeń i klubów sportowych w dziale 926 „Kultura fizyczna” rozdziale 92605 „Zadania w zakresie kultury fizycznej” w pierwszym wierszu tabeli wykazano iż udzielono dotacji w kwocie 333.500,00 zł jednakże w opisie udzielonych dotacji suma kwot wynosi 395.000,00 zł *„Prowadzenie zajęć przez Poniecki Klub Sportowy „PIAST” Poniec, organizacją pozarządową z siedzibą w Poniecu - szkoleń sportowych, ogólnorozwojowych z zakresu piłki nożnej i piłki halowej (247.000,-), tenisa stołowego(20.000,-), fitness i akrobatyka (72.000,-) siatkówki (46.000,-) joga (10.000,-)”*
 - Na str. 25 w tabeli wykazanej w pkt 2.1.1 „Wydatki majątkowe jednoroczne” wykazano zadanie pn. „II.WFOŚ- "PROGRAM CIEPŁE MIESZKANIE"-DOFINANSOWANIE DO

WYMIANY/LIKWIDACJI ŹRÓDEŁ CIEPŁA” jednakże powyższe zadanie jest zadaniem wieloletnim w związku z czym nie powinno zostać wykazane w tabeli dot. zadań jednorocznych. Wynikiem powyższego było wykazanie planu wydatków majątkowych jednorocznych w kwocie 1.715.053,04 zł zamiast 1.471.553,04 zł oraz wykonania w wysokości 1.356.514,39 zamiast 1.306.069,72 zł.

- W tabeli na str. 31-33 dot. „Zestawienie planowanych kwot dotacji i ich realizacja w 2024 r.” w ramach dotacji „dla jednostek spoza sektora finansów publicznych,, kwotę planu oraz kwotę planu razem wykazano w kwocie 1.140.380,00 zł, podczas, gdy podliczenia wykazanych dotacji oraz danych wynikających z sprawozdania Rb-28S wynika kwota 1.040.380,00 zł, powyższe wpłynęło na podsumowanie dotacji i tak plan wszystkich dotacji celowych wykazano w kwocie 2.354.961,00 zł zamiast 2.254.961,00 zł oraz plan wszystkich dotacji wykazano w kwocie 4.860.961,00 zł zamiast 4760.961,00 zł.
- W tabeli na str. 34 „4. Realizacja wpływów i wydatków związanych z ochroną środowiska” wykazano, iż w rozdziale 90004 „Utrzymanie zieleni w miastach i gminach” §4300 „Zakup materiałów i wyposażenia” plan wydatków wynosi 5.000,00 zł, a wykonanie 0,00 zł. Zgodnie z danymi zawartymi w sprawozdaniu Rb-28S plan wszystkich wydatków w powyższej podziałce klasyfikacji budżetowej wynosił 500.265.05 zł, a wykonanie 497.926,10 zł. Zatem różnica pomiędzy planowanymi a wykonanymi wydatkami wynosi 2.341,95 zł, nie ma zatem możliwości aby nie wykonano wydatków na poziomie 5.000,00 zł.
- Na str. 42 w pkt 11 „Dochody i wydatki z Funduszu przeciwdziałania COVID-19 w ramach rządowego programu Polski Ład.” wskazano, iż *„W dochodach majątkowych jak i wydatkach na koniec okresu sprawozdawczego roku 2024 Gmina miała zaplanowane środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 w ramach z Rządowego Programu Polski Ład jako promesę Banku Gospodarstwa Krajowego w wysokości 980.000,- zł. zgodnie z promesą Edycja2RPOZ/2023/7100/PolskiŁad na Modernizację Kościoła pw. Chrystusa Króla w Poniecu”* jednakże na koniec 2024 roku w budżecie nie planowano realizowania powyższego zadania. Jednocześnie nie odniesiono się do faktycznie realizowanych zadań finansowanych środkami pochodzącymi z Programu „Polski Ład” tj:
 - Modernizacja stacji uzdatniania wody Drzewce oraz infrastruktury-wodno ściekowej na terenie Gminy Poniec;
 - Budowa wraz z przebudową dróg, chodników oraz parkingów na terenie Gminy Poniec;
 - Przebudowa budynków oświatowych w Poniecu.
- W tabeli na str. 33-34 „Plan i wykonanie dochodów z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż alkoholu i wydatków związanych ze zwalczaniem narkomanii i rozwiązywaniem problemów alkoholowych za 2024r.” nie wykazano pełnego planu dochodów tj. w §0480 wykazano kwotę 165.000,00 zł zamiast 167.000,00 zł w związku z powyższym suma dochodów wykazana

w dziale 756 oraz rozdziale 75618 wyniosła 215.000,00 zł zamiast 217.000,00 zł. Nie wykazano również planu wydatków finansowanych w/w dochodami

- W tabeli na str. 43-45 dotyczącej „Plany i wykonanie przychodów i kosztów samorządowego zakładu budżetowego za 2024 r.” wystąpiły następujące rozbieżności w kwotach planu stosunku do sprawozdania Rb-30S:

- Rozdział 40002 „dostarczanie wody” w §4170 „Wynagrodzenie bezosobowe” wykazano kwotę 50.000,00 zł zamiast 71.000,00 zł
- Rozdział 40002 „dostarczanie wody” w §4210 „Zakup materiałów i wyposażenia” wykazano kwotę 530.000,00 zł zamiast 580.311,46 zł
- Rozdział 40002 „dostarczanie wody” w §4270 „Zakup usług remontowych” wykazano kwotę 205.000,00 zł zamiast 155.000,00 zł
- Rozdział 40002 „dostarczanie wody” w §4440 „Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych ” wykazano kwotę 41.000,00 zł zamiast 40.688,54 zł

IV.

Analiza wydatków budżetu w powiązaniu ze sprawozdaniem Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych wykazała, że:

- nie występują przypadki przekroczenia planowanych wydatków,
- suma wykonanych wydatków i zobowiązań (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń) nie przekracza planu wydatków ustalonego w budżecie.

V.

Analiza realizacji wydatków budżetowych w § 4440 – „Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych” wykazała, że przekazanie środków na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych zostało zrealizowane w należytej wysokości.

VI.

Zadania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Poniec realizuje Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego (str. 43 Sprawozdania)

VII.

Wykonanie dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatków związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii obrazuje poniższe zestawienie:

Rozdział	Dochody [zł]		Rozdział	Wydatki [zł]	
	Plan	Wykonanie		Plan	Wykonanie
75618 (§ 0480)	167.000,00	174.475,80	75023	34.600,00	31.897,80
75619 (§ 0270)	50.000,00	45.455,72	85153	9.100,00	984,00
			85154	237.623,80	137.927,45
			85205	19.400,00	16.320,00
Razem	217.000,00	219.931,52	85412	72.000,00	64.470,91
			Razem:	372.723,80	251.600,16

Wydatki ponoszone przez Gminę w ramach gminnych programów zwalczania narkomanii oraz przeciwdziałania alkoholizmowi były finansowane również przychodami z § 905 w kwocie 157.723,80 zł, wynikającymi z rozliczenia dochodów pozyskanych ze sprzedaży napojów alkoholowych i wydatków nimi finansowanych w latach 2022-2023.

Z rozliczenia wykonania roku 2024 (dochodów i wydatków) wynika, iż do wydatkowania na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz zwalczanie narkomanii pozostały niewykorzystane środki w kwocie 123.055,16 zł.

Skład Orzekający przypomina, że zgodnie z art 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151, z późn. zm.) „Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 i art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ będą wykorzystywane na realizację:

1. gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o których mowa w art. 4¹ ust. 2,
2. zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, w której mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o którym mowa w art. 4¹ ust. 2

- i nie mogą być przeznaczone na inne cele.”

Stosownie do przepisu art. 9³ ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi środki pochodzące z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym (określone w art. 9² ust. 11 i 21 ustawy) gmina zobowiązana jest przeznaczyć „na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu”.

Zatem środki z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, które nie zostały wykorzystane w danym roku budżetowym i w latach poprzednich winny powiększyć planowane wydatki w budżecie następnego roku.

Do dnia wydania niniejszej opinii środki nie zostały wprowadzone do budżetu roku 2025.

VIII.

Wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2024 r. przedłożona została „Informacja o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego Gminy Poniec na dzień 31.12.2024 roku”, którą opracowano z zachowaniem wymogów art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

**Przewodniczący
Składu Orzekającego**

dr Marcin Wydmuch

Pouczenie: Od niniejszej uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.